

Az önálló magyar Királyság bukása

1) II. Ulászló (1490-1516)

- a bárók és nemesek súlyos feltételeket szabtak
 - pl. nem vezet be gazdasági újítást, eltörli a hadiadót...stb.
 - Szapolyai János = nádor
 - Báthori István = országbíró
 - Bakócz Tamás = esztergomi érsek
- Mátyás hódításai elvesztek
- a fekete sereg szétszűllött
- a hatalom legfőbb birtokosa a királyi tanács
- a királyi jövedelmek csökkentek

→ a királyi hatalom összeomlása

- 1505. rákosi országgyűlés

ha II. Ulászló fiú örökös nélkül halna meg, akkor csakis magyar családból származó királyt választanak utódnak

- 1514. TRIPARTITUM – Hármaskönyv

- Werbőczy István összefoglalta a szokásjogot
- megfogalmazta a nemesi kiváltságokat
- személyes szabadság joga, adómentesség, ellenállás joga – „a nemes vérével adózik” (katonáskodik)

- 1515. házassági szerződés megújítása

Habsburgok és Jagellók között (Jagelló Anna+Habsburg Ferdinánd;Habsburg Mária+Jagelló Lajos)

2) A Dózsa-féle parasztháború, 1514.

- Bakócz Tamás – törökellenes kereszties hadjárat szervezése
 - kb. 40 000 jelentkező
 - a nemesek ellenezték
 - keresztiesek=parasztok
 - parasztk ↔ nemesek → fegyveres összecsapások
- parancsnok Dózsa György (lovastiszt)
- 1514. május 15. Bakócz Tamás leállította a toborzást, DE a keresztiesek nem oszlottak fel → kitört a parasztháború
- sorozatos győzelmek → Szapolyai János büntetlenséget ígért a felkelő közkatonáknak → (július 15.) letették a fegyvert

- 1514. a nemesei országgyűlés eltörölte a szabad költözés jogát

- a robotot heti 1 napban határozták meg

3) A végvár vonal elvesztése

- II. Ulászló fia → II. Lajos (1516-1526)
(magyar+cseh király)
- felesége Habsburg Mária
- a törökök nem nézték jó szemmel a Habsburgok terjeszkedését –
 - II. Lajos V. Károlytól kért segítséget = EREDMÉNYTELEN
 - megpróbálta letörni a bárók hatalmát = EREDMÉNYTELEN
- 1521. I. Szulejmán török szultán békeajánlatát visszautasítja
- 1521. szultáni csapatok támadása két irányból: **Nándorfehérvár (1521. augusztus 29.)**, Szabács
- 1524-re összeomlott az első végvári rendszer

a) A mohácsi csata (1526. augusztus 29.)

- 1526. elején a királyi udvarban tudtak a tervezett támadásról
 - lassú mozgósítás, pénzhiány
- Tomori Pál, kalocsai érsek, alsó-magyarországi főkapitány
- júliusra megérkezett a szultáni sereg → török kézre kerültek a délvidéki várak
- a szultán kb. 60 000 katonával támadást indított
- Tomori Pál 20-25 000 fős magyar seregével kísérletet tett a török megállítására
- **1526. augusztus 29. a mohácsi síkon a csata néhány óra alatt a magyarok vereségével végződött**
 - elesett Tomori Pál
 - II. Lajos menekülés közben a Csele-patakba fulladt
- a szultáni sereg Budáig nyomult előre

forrás: tk. Brodarics István „beszámolója”

Brodarics István: Igaz leírás a magyaroknak a törökökkel Mohácsnál vívott csatájáról

„Menekültek mind egy szálig, ki merre legközelebb tudott, főként azon a helyen keresztül, ahonnan kevéssel előtte ujjongva, a győzelem reményétől eltelve jöttünk, táborunk helyén által, melyet az ellenség előzőleg úgy szétműlt és fölprédált, hogy csak nyomai maradtak meg, és mindent elborított azok holtteste, akik a táborban visszamaradtak. Az ellenség látta, hogy a mieink menekülnek már. Azonban sokáig veszteg maradtak a táborukban, akár mivel cseltől féltek, akár mivel a küzdelem kifárasztotta őket, vagy talán mert a leszálló éj sötétjére vártak, és egyáltalán nem üldözték a mieinket. Ez a körülmény, meg az, hogy az éjszaka nemsokára hatalmas záporral köszöntött be, sok halandónak lett a menekvése. A küzdelem pontosan egy és fél óráig tartott. A mocsár nem is egyet nyelt el mély örvényeiben: sokan azt mondták, hogy a király is ott pusztult el. Azonban később egy meredek part hasadékában lelték meg Mohács fölött, fél mérföldnyire a Csele nevezetű falu alatt. Ezen a helyen akkor a Duna áradása miatt a szokottnál magasabban állott a víz: itt fulladt bele a vízbe lovával együtt úgy, ahogy fel volt fegyverkezve. Még mások is vesztegtek itt el, valamivel arrább találták Trepka András és Aczél István holttestét.”